

ÚPRAVY NÍZKÉ KAPITALIZACE

I. Úvod

Od 01. 01. 2008 platí v České republice současně dvě různé úpravy nízké kapitalizace. Platnost jednotlivých novel se řídí datem, kdy byly příslušné úvěrové smlouvy či smlouvy o půjčce uzavřeny:

1. do 31. 12. 2007 („stará úprava“)
2. od 01. 01. 2008 („nová úprava“)

Pro jednotlivé smlouvy pak platí následující úpravy:

Období Uzavření smlouvy	bis 31. 12. 2007	2008-2009	2010
do 31. 12. 2007	stará úprava	stará úprava, nebyli uzavřeni dodatek	nová úprava
od 01. 01. 2008	-	nová úprava	nová úprava

II. Obecně

Nízká kapitalizace byla dříve zkoumána pouze v souvislosti s propojenými osobami.

České daňové právo definuje dvě kategorie propojených osob:

Kapitálově propojené osoby	přímý podíl ve výši minimálně 25% na vlastním kapitálu nebo na hlasovacích právech
	nepřímý podíl ve výši minimálně 25% na vlastním kapitálu nebo na hlasovacích právech
Jinak propojené osoby	řídící nebo kontrolní činnost v několika subjektech toutéž osobou nebo osobou blízkou
	osoba ovládající a ovládaná
	osoby ovládané toutéž osobou
	osoby blízké, příbuzní
	osoby v právním vztahu z důvodu snížení daňového základu nebo zvýšení daňové ztráty

Dnem 01. 01. 2008 byly zavedeny úpravy nízké kapitalizace pro veškeré půjčky bez ohledu na věřitele.

III. Stará úprava

a) Výše úvěru

Za daňově odečitatelné položky nejsou považovány nákladové úroky z půjček a úvěrů od propojených osob, jejichž výše přesahuje čtyřnásobek (v případě bank nebo pojišťoven šestinásobek) výše vlastního kapitálu.

b) Úroková sazba

Úroková sazba musí být stanovena v souladu s principem tržního odstupu. Pro půjčky a úvěry mezi propojenými osobami činila výše úrokové sazby 140% diskontní sazby ČNB platné ke dni uzavření úvěrové smlouvy či smlouvy o půjčce, v tomto případě pak mohly být nákladové úroky považovány za daňově uznatelné.

IV. Nová úprava od 1. 1. 2008

Pro smlouvy, které byly uzavřeny do 31. 12. 2007, platí nadále do roku 2010 dosavadní úprava. U smluv uzavřených v roce 2008 musí být veškeré finanční náklady úrokového charakteru, vzniklé v souvislosti s úvěry a půjčkami, posuzovány následovně.

b) Finanční náklad

Za daňově uznatelné nejsou považovány takové finanční náklady z úvěrů a půjček, jejichž výše je závislá na hospodářském výsledku dlužníka nebo které jsou podřízeny jiným závazkům dlužníka (tj. budou v případě konkurzu nebo likvidace uspokojeny po uspokojení všech ostatních závazků).

Pro všechny půjčky a úvěry nesmí výše daňově uznatelných finančních nákladů přesáhnout výši aritmetického součinu průměrného stavu úvěrů v daném roce a jednotné úrokové míry. Jednotná úroková míra se stanoví jako součet aritmetického průměru 12-měsíčních referenčních úrokových sazeb, které byly zjištěny k poslednímu dni příslušného měsíce pro danou měnu, a přírážky ve výši 4 procentních bodů. Referenční sazby musí být pro každý úvěr nebo půjčku určovány podle jejich měny. Pro Kč se používá 12M PRIBOR.

Pokud však výše finančních nákladů za úvěry a půjčky od nepropojených osob nepřesáhne částku 1 mil. Kč za rok, jsou všechny finanční náklady daňově odečitatelné.

b) Výše úvěru

Za daňově uznatelné nejsou považovány finanční náklady na půjčky a úvěry od propojených osob, jejichž výše přesahuje dvojnásobek (v případě bank nebo pojišťoven trojnásobek) výše vlastního kapitálu. Daňově uznatelné nejsou rovněž finanční náklady na půjčky a úvěry od nepropojených osob, jejichž výše přesahuje šestinásobek (a od 01. 01. 2009 čtyřnásobek) výše vlastního kapitálu. Bezúročné půjčky a úvěry se do výše poskytnutých půjček a úvěrů nezahrnují

c) Úroková sazba

Úroková sazba musí být i nadále stanovována v souladu s principem tržního odstupu. V nové úpravě již však není zakotveno, že úroková sazba mezi propojenými osobami musí činit 140% diskontní sazby ČNB, výše přiměřených úroků může činit maximálně 4 procentní body nad sazbou PRIBOR.

V. Shrnutí platné úpravy

a) Časová účinnost úprav

i) Propojené osoby:

	úroky / finanční náklady	nízká kapitalizace
do 31. 12. 2007	1,4-násobek diskontní sazby ČNB	4-násobek vlastního kapitálu
do 31. 12. 2009	12M PRIBOR + 4 % p.a. (nové půjčky a úvěry)	2-násobek vlastního kapitálu (nové půjčky a úvěry)
od 01. 01. 2010	12M PRIBOR + 4 % p.a. (<u>všechny</u> půjčky a úvěry)	2-násobek vlastního kapitálu (<u>všechny</u> půjčky a úvěry)

ii) Nepropojené osoby:

	úroky / finanční náklady	nízká kapitalizace
do 31. 12. 2007	není upraveno	není upraveno
do 31. 12. 2008	12M PRIBOR + 4 % p.a. (nové půjčky a úvěry)	6-násobek vlastního kapitálu (nové půjčky a úvěry)
do 31. 12. 2009	12M PRIBOR + 4 % p.a. (nové půjčky a úvěry)	4-násobek vlastního kapitálu (nové půjčky a úvěry)
od 01. 01. 2010	12M PRIBOR + 4 % p.a. (<u>všechny</u> půjčky a úvěry)	4-násobek vlastního kapitálu (<u>všechny</u> půjčky a úvěry)

b) Postup při posuzování daňově odečitatelných finančních nákladů

K posuzování daňové uznatelnosti a vyloučení daňově neuznatelných finančních nákladů se doporučuje následující postup:

1.	Finanční náklady podřízených úvěrů a půjček Nákladové úroky z úvěrů a půjček, které závisejí na hospodářském výsledku dlužníka	vyloučit
2.	Finanční náklady z části úvěrů a půjček propojených osob, která přesahuje dvojnásobek výše vlastního kapitálu	vyloučit
3.	Finanční náklady z části úvěrů a půjček nepropojených osob, která přesahuje šestinásobek (resp. čtyřnásobek) výše vlastního kapitálu	vyloučit
4.	Finanční náklady, které přesahují aritmetický součin průměrného stavu úvěrů v daném roce a jednotné úrokové míry zvýšené o 4 procentní body	zjistit, zda procentuální výše finančního nákladu nebyla vyloučena již v jednotlivých krocích 1.-3., zbývající část vyloučit

NEWS číslo 2/2008

VI. Očekávaný vývoj

Ministerstvo financí v současné době připravuje novelu zákona o daních z příjmů, která by měla zmírnit výše uvedené dopady.

Úprava nízké kapitalizace by již neměla být (se zpětnou platností ke dni 1. 1. 2008) povinně uplatňována u půjček a úvěrů od zahraničních nepropojených osob. Pravidlo pro výpočet daňově uznatelných úroků ve výši „12M PRIBOR + 4 % p.a.“ by mělo být zrušeno.

Podle § 24 odst. 2 písm. zc) jsou daňově uznatelné i náklady, které jsou v ustanovení § 25 označeny za daňově neuznatelné, a to do výše přijatých výnosů. Podle platné úpravy se tato výjimka nevztahuje na finanční náklady, které byly vyloučeny podle pravidel pro nízkou kapitalizaci. Novela by měla tuto výjimku zavést opět i pro finanční náklady.